

**Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Geografii
dla uczniów szkół podstawowych w roku szkolnym 2019/2020**

Etap szkolny – data 17.10.2019 r.

Kod ucznia: _____

Wynik: _____/75 pkt.

Instrukcja dla ucznia

Zanim przystąpisz do rozwiązywania testu, przeczytaj uważnie poniższą instrukcję.

1. Wpisz w wyznaczonym miejscu powyżej swój kod ustalony przez Komisję Konkursową. Nie wpisuj swojego imienia i nazwiska.
2. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy twój arkusz testowy jest kompletny. Niniejszy arkusz testowy składa się z 13 stron i zawiera **28** zadań. Jeśli zauważysz jakiegokolwiek braki lub błędy w druku, zgłoś je natychmiast Komisji Konkursowej.
3. Przeczytaj uważnie i ze zrozumieniem polecenia i wskazówki do każdego zadania.
4. Odpowiedzi zapisuj długopisem z czarnym lub niebieskim tuszem.
5. Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi. W zadaniach wielokrotnego wyboru poprawne odpowiedzi zaznaczaj zgodnie z poleceniem.
6. Nie używaj korektora. Jeżeli pomylisz się, błędną odpowiedź otocz kółkiem i ponownie udziel poprawnej odpowiedzi. Oceniane będą tylko odpowiedzi, które zostały zaznaczone lub wpisane zgodnie z poleceniem i umieszczone w miejscu do tego przeznaczonym.
7. Przy każdym zadaniu podano maksymalną liczbę punktów, którą można uzyskać.
8. Na ostatniej stronie testu znajdziesz miejsce na brudnopis.
Brudnopis nie podlega ocenie.
9. Pracuj samodzielnie.
10. Nie wolno wносить telefonów komórkowych na konkurs.
11. Całkowity czas na wykonanie testu pisemnego wynosi **60 minut**.

Zadanie 1. (0 – 3 p.)

Na mapach przedstawiono położenie dwóch kontynentów. Oceń prawdziwość każdego zdania. Przy zdaniach prawdziwych wpisz literę P, a przy zdaniach fałszywych literę F.

Na podstawie: Inrernet, Grafika

- Oba kontynenty położone są w całości na półkuli północnej.
- Na mapach przedstawiono dwa największe kontynenty na Ziemi.
- Oba kontynenty oblewają wody Oceanów: Atlantyckiego, Arktycznego i Spokojnego.

Zadanie 2. (0 – 3 p.)

Poniżej przedstawiono kontury dwóch kontynentów.

Na podstawie: Inrernet, Grafika

.....
.....
A – Zapisz pełne nazwy kontynentów.

B – Wybierz odpowiedź. Która cecha łączy przedstawione kontynenty?

- A – Przebiega przez nie południk 0°.
- B – Położone są w całości na półkuli wschodniej.
- C – Są dwoma najmniejszymi kontynentami na Ziemi.
- D – Odkrył je Ferdynand Magellan podczas podróży dookoła świata.

Zadanie 3. (0 – 2 p.)

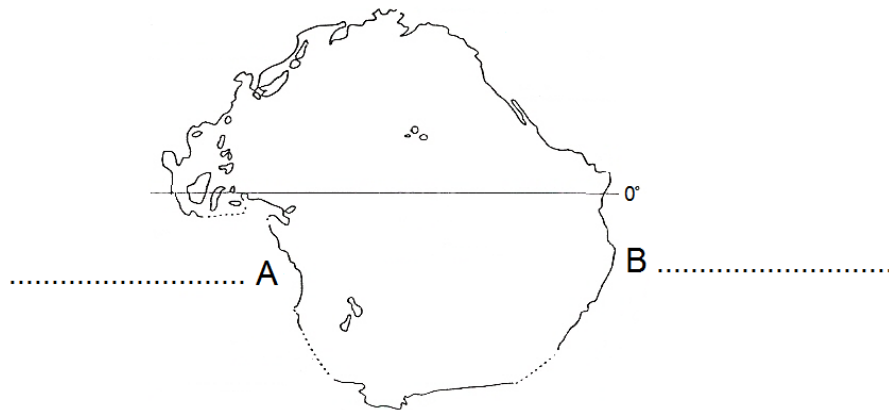
Skreśl odpowiednią część pogrubionego tekstu tak, aby poniższe zdania były prawdziwe.

- Kanał **Panamski/Sueski** oddziela Azję od Afryki.
- Cieśnina Beringa łączy **Ocean Spokojny / Ocean Atlantycki** z Oceanem Arktycznym.

Zadanie 4. (0 – 3 p.)

Rozpoznaj ocean i wpisz na mapę jego nazwę. Zapisz nazwy kontynentów oznaczonych literami A i B, których brzegi są oblewane przez wody tego oceanu.

Na podstawie: E .Dudek,
J. Wójcik, Geografia 1,
Wiking, 2002

Zadanie 5. (0 – 3 p.)

Rozpoznaj i zapisz w tabeli kryterium, według którego dobrano obiekty geograficzne w każdym zestawieniu.

Obiekty geograficzne	Kryterium
Białe, Czarne, Czerwone	
Bajkał, Górne, Wiktorii	
Ganges, Parana, Niger	

Zadanie 6. (0 – 4 p.)

Uporządkuj i wpisz do tabeli nazwy obiektów geograficznych zgodnie z zamieszczonymi kryteriami.

Obiekty geograficzne: Brazylijska, Wielkie Równiny, Wschodnioeuropejska, Zachodniosyberyjska.

Kryterium	Obiekty geograficzne
Niziny	
Wyżyny	

Zadanie 7. (0 – 2 p.)

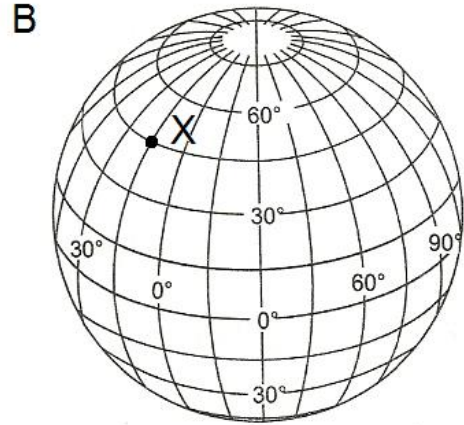
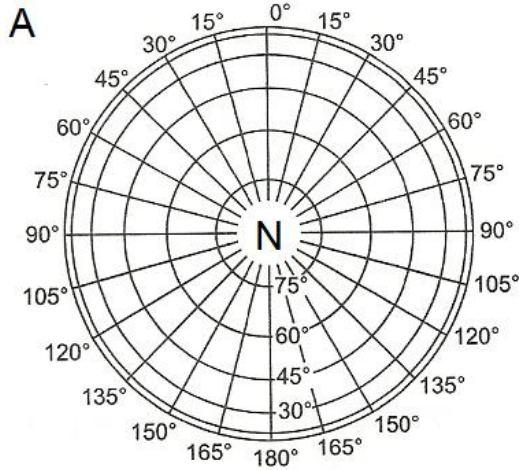
Z podanego zestawu wybierz jedną nazwę geograficzną niespełniającą kryterium przyporządkowania. Skreśl ją i wyjaśnij, dlaczego nie pasuje do pozostałych.

- Andy
- Pireneje
- Smocze
- Tybet
- Ural

Wyjaśnienie

Zadanie 8. (0 – 3 p.)

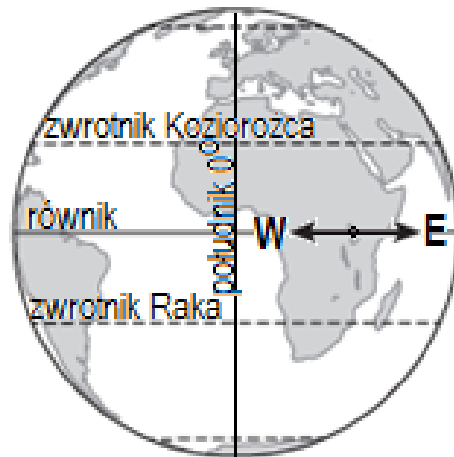
Rysunki przedstawiają siatkę południków i równoleżników. Na siatce A zamaluj całą widoczną część półkuli zachodniej, a na siatce B wyznacz strzałkami kierunki główne z punktu X.

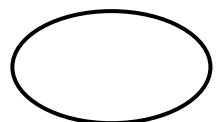
Na podstawie: P. Wład, Geografia, Zbiór zadań, ORTUS, 2006

Zadanie 9. (0 – 1 p.)

Wybierz odpowiedź. Grafik wykonujący rysunek pomylił się, ponieważ:

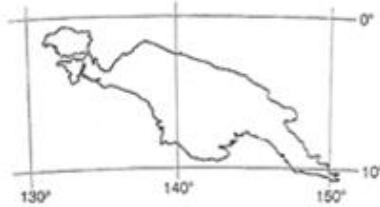
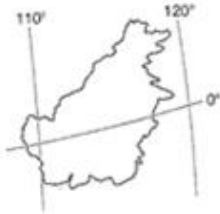
- A – kierunki świata: W i E podpisał odwrotnie,
- B – południk 0° zaznaczył na obszarze Afryki,
- C – równik zaznaczył zbyt daleko od biegunów,
- D – zwrotnik Raka zamienił ze zwrotnikiem Koziorożca.

Zadanie 10. (0 – 3 p.)

Fragmety siatki kartograficznej opisują położenie trzech największych wysp świata.
Rozpoznaj je i podpisz.

Zródło: P. Wład, Geografia, Zbiór zadań, ORTUS, Piaseczno 2006

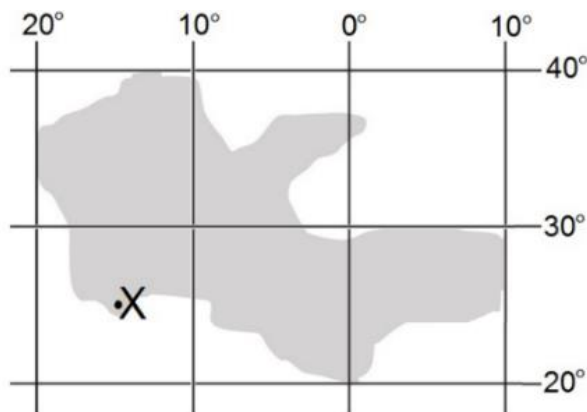
.....

.....

.....

Zadanie 11. (0 – 3 p.)

Oczka siatki kartograficznej opisują położenie punktu X oraz obszaru wyróżnionego szarym kolorem.

A – Określ i zapisz współrzędne geograficzne punktu X.

długość geograficzna - szerokość geograficzna -

B – Oblicz rozciągłość równoleżnikową przedstawionego obszaru.

Obliczenia:

Odpowiedź: Rozciągłość równoleżnikowa wynosi

Zadanie 12. (0 – 2 p.)

Wybierz odpowiedzi.

- Aby obliczyć rozciągłość równoleżnikową naszego kraju, należy uwzględnić współrzędne jego dwóch skrajnych punktów, czyli
 - A – Przylądka Rozewie i zakola Bugu koło Hrubieszowa,
 - C – szczytu Opołonek i Przylądka Rozewie,
 - B – szczytu Opołonek i zakola Odry koło Cedyni,
 - D – zakola Odry koło Cedyni i zakola Bugu koło Hrubieszowa.
- Konsekwencją rozciągłości równoleżnikowej Polski jest:
 - A – położenie Polski w Europie Środkowej,
 - B – dłuższy letni dzień nad morzem niż w górach,
 - C – występowanie w Polsce trzech stref czasowych,
 - D – ok. 40 minut różnicy czasu słonecznego.

Zadanie 13. (0 – 1 p.)

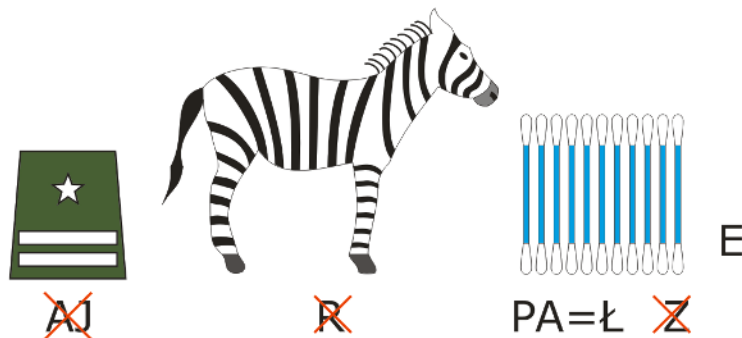
Wybierz zestaw, w którym wszystkie nazwy obiektów geograficznych opisują przebieg współczesnych granic Polski.

- A – Rysy, Śnieżka, Łysica,
- B – Bieszczady, Pieniny, Góry Stołowe,
- C – Uznam, Wolin, Łebsko,
- D – Odra, Nysa Łużycka, Warta.

Zadanie 14. (0 – 1 p.)

Rozwiązując rebus utworzysz nazwę obiektu geograficznego, który stanowi fragment naturalnej granicy Polski. Zapisz ją.

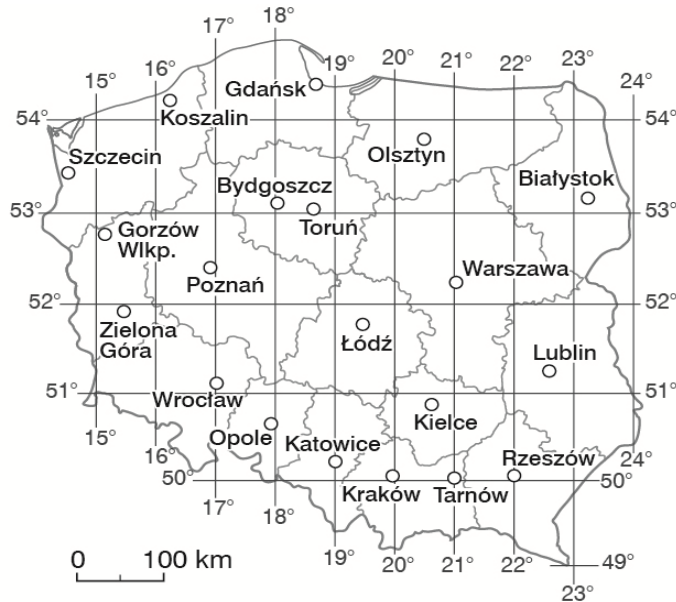
<http://www.cauchy.pl/rebusy-1/rebusy-dla-dzieci-do-druku/rebus-geograficzny/>

Odpowiedź:

Zadanie 15. (0 – 4 p.)

Wykonaj polecenia.

Źródło: www.dlanauczyciela.pl

A – Utwórz jedną parę miast, która spełnia oba poniższe warunki:

1. Miasta mają jednakową długość geograficzną.
2. Miasta są stolicami województw.

Odpowiedź:

B – Wybierz odpowiedź. Najkrótsza droga z Bydgoszczy do stolicy województwa lubuskiego prowadzi przez województwo:

A – wielkopolskie,	B – łódzkie,
C – mazowieckie,	D – pomorskie.

C – W tabeli podano współrzędne geograficzne czterech miejsc i oznaczono je literami A - D. Zaznacz punkty, które **nie** znajdują się na terytorium Polski.

A - 54 ⁰ 10' N, 16 ⁰ 15' W	C - 50 ⁰ N, 21 ⁰ E
B - 54 ⁰ 10' N, 16 ⁰ 15' E	D - 50 ⁰ S, 21 ⁰ E

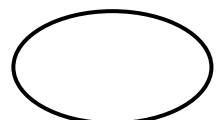
Zadanie 16. (0 – 2 p.)

Dokończ zdanie. Wybierz odpowiedź A albo B i jej rozwinięcie 1 albo 2.

Samolot przebył trasę z Krakowa do Gdańska, czyli wystartował ze stolicy województwa

A	podkarpackiego,	a wylądował	1	w stolicy woj. zachodniopomorskiego.
B	małopolskiego,		2	w stolicy woj. pomorskiego.

Zadanie 17. (0 – 2 p.)

Podane skale przedstaw w postaci podziałki liniowej.

1: 250 000

1cm – 500m

Zadanie 18. (0 – 1 p.)

Wybierz odpowiedź. Które z podanych informacji można czytelnie przedstawić na mapie w skali 1:100 000 000?

- I. Podział administracyjny Polski.
- II. Położenie wszystkich państw na świecie.
- III. Rozmieszczenie parków krajobrazowych w województwie kujawsko-pomorskim.

A - tylko I B – tylko II C – tylko III D - I i II

Zadanie 19. (0 – 2 p.)

Odległość w linii prostej między Białymstokiem a Lublinem na mapie administracyjnej wykonanej w skali 1 : 2 000 000 wynosi 10 cm, a na mapie krajobrazowej 40 cm. Oblicz skalę mapy krajobrazowej i zapisz ją w postaci liczbowej.

Obliczenia:

Odpowiedź: Skala liczbowa

Zadanie 20. (0 – 1 p.)

Na mapie ciemnym kolorem zaznaczono występowanie jednego ze składników krajobrazu Polski. Wybierz właściwe uzupełnienie zdania.

Źródło: Internet, Grafika

Na mapie zaznaczono tereny:

- A - porośnięte lasami,
- B - podmokłe i bagienne,
- C - wydobycia surowców mineralnych,
- D - uprawy pszenicy i buraków cukrowych.

Zadanie 21. (0 – 4 p.)

Oceń, która informacja jest zgodna z treścią przedstawionej mapy pogody dla Polski i krajów sąsiadujących z Polską. Przy zdaniach prawdziwych wpisz literę P, a przy zdaniach fałszywych literę F.

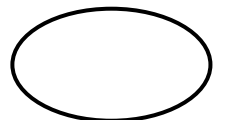
- Na całym wybrzeżu Bałtyku będzie padał deszcz.
- Na granicy Polski z Ukrainą będzie zachmurzenie całkowite.
- Najniższą temperaturę powietrza wskażą termometry w Moskwie.
- W ciągu najbliższych godzin chmury przemieszczą się ze Słowacji nad Czechy.

Zadanie 22. (0 – 3 p.)

Zdjęcia przedstawiają charakterystyczne obiekty turystyczne dużych miast Polski. Rozpoznaj miasta i zapisz ich nazwy.

Źródło: Internet, Grafika

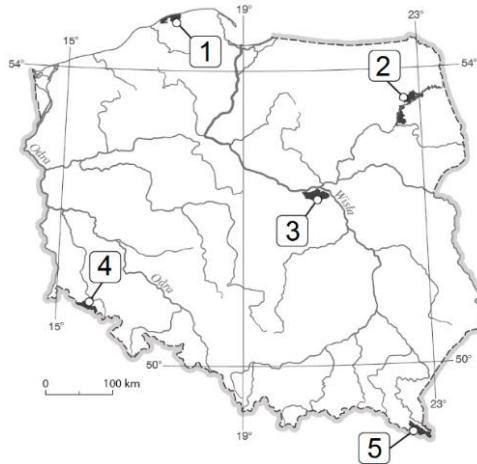

Zadanie 23. (0 – 2 p.)

Na mapie numerami 1 – 5 oznaczono wybrane parki narodowe. Rozpoznaj parki po opisie, uzupełnij tabelę.

Źródło: Pomysły na lekcje,
Tajemnice przyrody 5,
Nowa Era, Warszawa 2013

Opis	Nazwa parku narodowego	Nr na mapie
Największy pod względem powierzchni park w Polsce. Występują w nim rozległe obszary podmokłe, bagna i torfowiska, stanowiące siedlisko dla ptaków wodnych.		
Park położony jest na północny zachód od stolicy, obejmuje tereny przylegającej do miasta puszczy. Elementami krajobrazu są wydmy śródlądowe i bagna.		

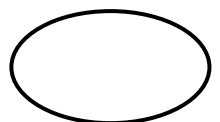
Zadanie 24. (0 – 6 p.)

Rozwiąż krzyżówkę wpisując nazwy parków narodowych w Polsce.

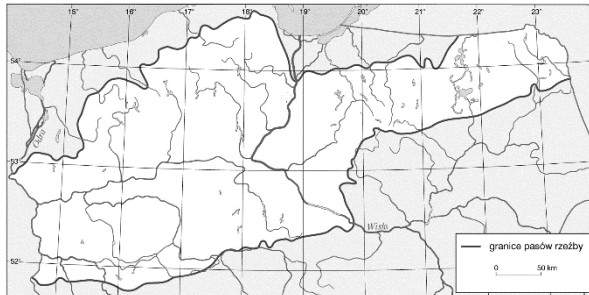
1.							P							
								O						
									L					
4.										S				
											K			
												A		

1. Park narodowy położony w pobliżu Poznania.
2. Park narodowy położony w pobliżu Krakowa.
3. Park narodowy położony w pobliżu Szczecina.
4. Park narodowy położony w paśmie Łysogór.
5. Park narodowy położony w paśmie Sudetów.
6. Park narodowy położony w paśmie Beskidów.

Zadanie 25. (0 – 3 p.)

Na mapie przedstawiono jeden z sześciu pasów rzeźby terenu w Polsce. Zapisz nazwę tego pasa i podkreśl w poniższym zestawie, właściwe dla niego obiekty geograficzne.

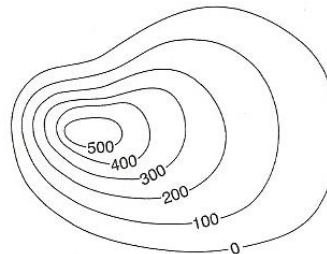
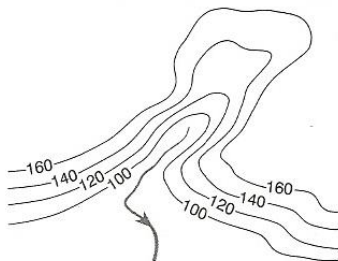
Źródło: www.dla.nauczyciela.pl

Pas rzeźby terenu:

- Obiekty geograficzne:
- Dylewska Góra
 - Puszcza Solcka
 - Kanał Gliwicki
 - Jezioro Dąbie
 - Klif w Trzęsaczu
 - Wieżyca

Zadanie 26. (0 – 4 p.)

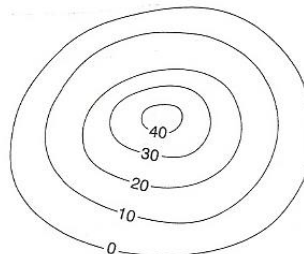
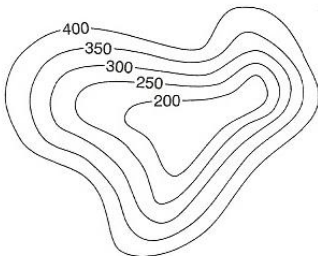
Rysunki poziomicowe przedstawiają różne formy terenu. Rozpoznaj je i podpisz.

Źródło: *Pomysły na lekcje*, Praca zbiorowa, Nowa Era, Warszawa 2013

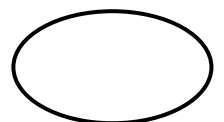
.....

.....

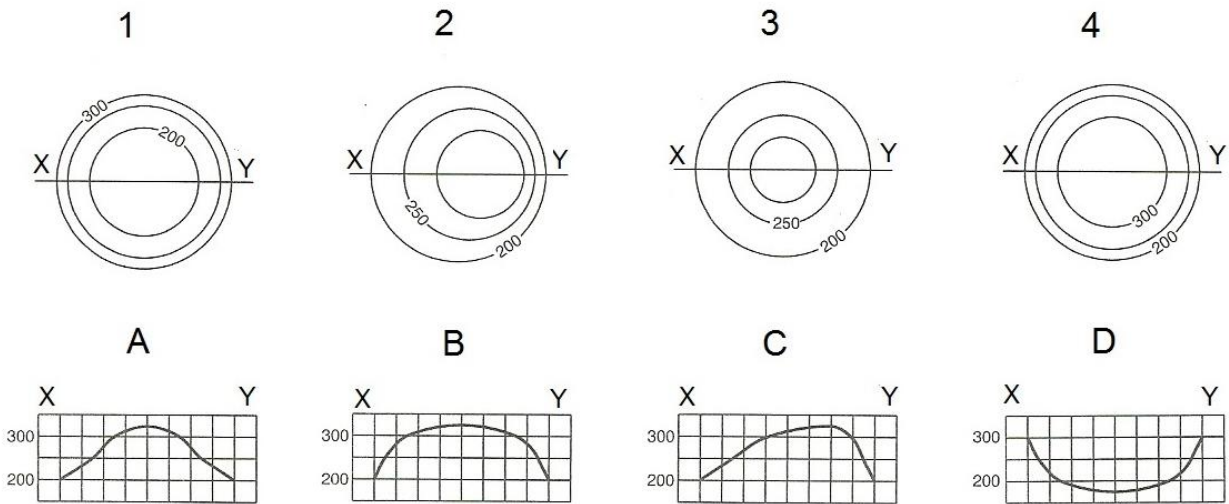
.....

.....

Zadanie 27. (0 – 4 p.)

Połącz w pary rysunki poziomicowe z przekrojami form terenu.

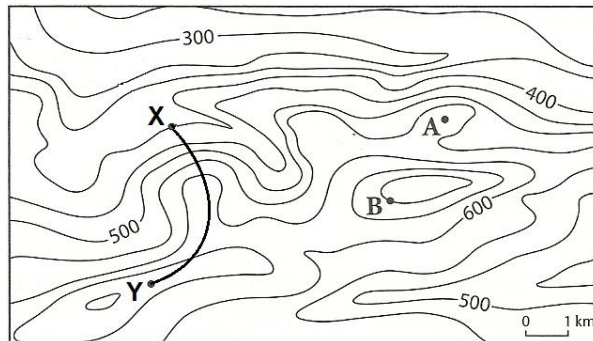

Na podstawie: P. Wład, Geografia, Zbiór zadań, ORTUS, 2006

Odpowiedź: 1 -, 2 -, 3 -, 4 -

Zadanie 28. (0 – 3 p.)

Na podstawie rysunku poziomicowego wykonaj polecenia.

Na podstawie: Planeta Nowa 7, Praca zbiorowa, Nowa Era, Warszawa 2017

Na podstawie: Zeszyt ćwiczeń 7, Planeta Nowa, Nowa Era, 2017

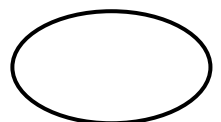
A – Odczytaj i zapisz wysokość bezwzględną punktu A oraz wysokość względną między punktem A i punktem B. *Pamiętaj o zapisaniu wyników z jednostkami.*

Odpowiedź: Wysokość bezwzględna punktu A -

Wysokość względną między punktami A i B -

B – Wybierz odpowiedź: Szlak turystyczny od punktu X do punktu Y prowadzi:

- A – najpierw łagodnie w górę, potem bardzo łagodnie w dół,
- B – najpierw ostro w górę, potem znacznie łagodniej w górę,
- C – najpierw łagodnie w dół, potem ostro w górę,
- D – najpierw ostro w dół, potem znacznie łagodniej w górę.

Brudnopis